

Jouluyön messu

Yhteinen rippi

Virsi

Lauletaan esimerkiksi virsi 26: 1, 5–8. Virren sijasta voi olla hiljaista mietiskelyä.

Kehotussanat

Kehotussanat voidaan laatia myös vapaasti.

Vaihtoehtoiset kehotussanat s. 181.

Rakkaat kristityt! Vapahtajamme on avannut meille tien Jumalan yhteyteen. Nimi Jeesus tarkoittaa, että Jumala pelastaa kansansa sen synneistä. Tunnustakaamme siis hänelle syntimme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia s. 184 (virsi- ja laulukirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 700–714).

Jumala, taivaallinen Isämme.

Sinä valaisit jouluyönä meidän pimeän maailmamme.

Me tunnustamme, että emme ole eläneet valon lapsina.

Valaise sydämemme ja anna meille kaikki syntimme anteeksi rakkaan Vapahtajamme, Jeesuksen Kristuksen tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä s. 190.

Kaikkivaltias, armollinen Jumala on suuressa laupeudessaan armahtanut meitä.

Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden

hän antaa meille synnit anteeksi

ja lahjoittaa elämän ja autuuden.

»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon,

että antoi ainoan Poikansa,

jottei yksikään, joka häneen uskoo,

joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.»

S Aamen.

I Johdanto

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

Alkumusiikin aikana voivat palvelutehtävissä toimivat saapua kuoriin risti- ja/tai kynttiläkulkueena. Tällöin seurakunta seisoo. Kulkueen aikana kirkossa voi olla hämärä valaistus.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

L Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

L Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

E Tämä on se yö,
jona kristityt kaikkialla maailmassa kokoontuvat kuulemaan,
mitä tapahtui kerran pienessä Betlehemin kaupungissa.
Tämä on se yö,
jona joulutähden taivaallinen valo valaisee pimeän maan
ja enkeli tuo sanoman Vapahtajan syntymästä.
Tämä on se yö,
jona ihmisen sovituksen ja anteeksiannon ikävä,
ilon ja rauhan ikävä,
tulevaisuuden ja toivon ikävä saa vastauksen.
Tämä on se yö,
jona profeettojen ennustukset toteutuvat,
yö jona Vapahtaja on keskellämme,
murtaa meitä sitovat kahleet ja ottaa pois kuormat harteiltamme.
Tämä on se yö,
jona kristikunta käy rukoukseen Jeesus-lapsen seimen äärelle,
yö joka loistaa kuin kirkas päivä.

4. Jouluylistys

Virsi 27: 1

Juhlimaan tulkaa toivon täyttymistä,
rientäkää, kutsuu nyt Betlehem!
Etsikää lasta, taivaan kuningasta,
ja kumartamaan tulkaa
ja kumartamaan tulkaa
ja kumartamaan tulkaa Herraamme!

L Jumala, sinua me kiitämme.
Iankaikkinen kuningas, sinua me rukoilemme.
Sinun ihmeellisiä tekojasi me ylistämme,
Isä ja Poika ja Pyhä Henki.

5. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea. Litaniasävelmät s. 405.

E Herra, Jumalan Poika, maailman Vapahtaja, Isän iankaikkinen Sana,
joka tulit ihmiseksi ja asuit keskellämme,
armahda meitä.

S Herra, armahda.

E Sinä, joka synnyit seimeen
ja lepäsit neitsyt Marian sylissä,
armahda meitä.

S Herra, armahda.

E Sinä, jonka syntymän ilosanomaa enkeli kuulutti
paimenille ja koko kansalle,
armahda meitä.

S Herra, armahda.

E Sinä, jonka kunniaksi
taivaan joukot lauloivat ylistysvirttä,
armahda meitä.

S Herra, armahda.

E Sinä kaikkien kansojen pelastus ja valo,
joka valaiset jokaisen ihmisen,
armahda meitä.

S Herra, armahda.

- E** Sinä Jumalan leipä,
joka tulit taivaasta ja annoit maailmalle elämän,
armahda meitä.
- S** Herra, armahda.
- E** Sinä murheellisten lohduttaja,
sairaiden parantaja ja syntisten pelastaja,
armahda meitä.
- S** Herra, armahda.

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

Vaihtoehtoisia Herra, armahda -lauluja s. 198 (virikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 721–722).

- S** Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*6. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Hämärä kirkko valaistaan.

Kunnia

Vaihtoehtoisia Kunnia-lauluja s. 200 (virikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 723–725).

- E** Kunnia Jumalalle korkeuksissa,
S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Lauletaan virren 340 sävelmällä. Virikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 727.

Kiitosvirtenä voidaan käyttää myös Laudamusta (s. 18).

1. Me ylistämme Jumalaa,
Isäämme taivaallista.
Ja luomakunta kumartaa
Luojaansa voimallista.
On kaiken yllä kirkkaus,
ja Herran pyhyys, rakkaus
säteilee kaikkialle.
2. Me ylistämme Jeesusta,
hän syntyi veljeksemme.
Hänessä itse Jumala
näin tuli keskellemme.
On kaiken yllä kirkkaus,

on Kristus taivaan vastaus
kansalle kaipaavalle.

3. Me ylistämme Kristusta
Karitsan uhritiestä.
Maa, taivas kiittää voitosta
kärsivää ristin miestä.
On kaiken yllä kirkkaus,
ja aamu, ylösousemus
tuo toivon maailmalle.
4. Me ylistämme Henkeä,
ihmettä, salaisuutta.
Hän elämän tuo ylhäältä,
sanalla luo hän uutta.
On kaiken yllä kirkkaus,
ja Hengen voima, valkeus
luo tietään kaikkialle.

7. Rukous

Voidaan käyttää Evankeliumikirjassa olevia jouluyön rukouksia.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät s. 417.

L Rukoilkaamme.

– rukous

S Aamen.

II Sana

8. Ensimmäinen lukukappale

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksena voidaan lausua tai laulaa (sävelmät s. 419).

– lukukappale: Jes. 9: 1–6

[**E** Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

9. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

Psalmisävelmiä s. 381. Jouluyön psalmin kertosaie s. 394 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 768).

10. Toinen lukukappale

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät s. 419).

– lukukappale: Tiit. 2: 11–14

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

11. Virsi (Graduale)

*12. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää jouluevankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä s. 421. Hallelujalauluna evankeliumin jälkeen voidaan käyttää myös virttä 21: 10.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät s. 420).

– evankeliumi: Luuk. 2: 1–14

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

13. Saarna

*14. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

Uskontunnustuksena voidaan käyttää myös virttä 167 tai 171. Tällöin virsi (kohta 15) jätetään pois. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja s. 204 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 731–734).

Apostolinen uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,

ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

TAI

Nikean uskontunnustus

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.
Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.
Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,

odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

15. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

16. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous voidaan valmistella yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Esirukouksen sisällöstä ks. s. 8. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla (esim. virrestä 32: 1: »Valosi, Jeesus, loistaa suo ja jouluriehu meille tuo») tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia s. 206 ja esirukousaiheita s. 229.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

E Rukoilkaamme.

Jeesus Kristus,
tänään ylistämme sinua,
ihmiseksi syntynyt Jumala.
Kiitämme ja kumarramme sinua.
Riemuitkoon koko maa,
Vapahtaja on tullut.

– rukouslause

E Taivaallinen Isä,
me rukoilemme sinua kaikkien omiesi,
koko kristikunnan puolesta.
Muistamme kirkkomme ja seurakuntamme lähetystyötä
sekä niitä kirkkoja ja lähetysjärjestöjä,
joiden kanssa olemme työyhteydessä.
[Kannamme eteesi nimikkolähettimme NN:n.]
Anna kaikkien kansojen kuulla
ilosanoma Poikasi syntymästä.
Riemuitkoon koko maa,
Vapahtaja on tullut.

– rukouslause

E Rukoilemme läheistemme puolesta
ja niiden puolesta,
jotka ovat pyytäneet esirukoustamme.
Muistamme kaikkia niitä ihmisiä ja asioita,
jotka hiljaisessa rukouksessa tuomme nyt eteesi.

(hiljainen rukous)

Rukoilemme sairaiden ja kuolevien puolesta.
Anna joulun sanoman rohkaista heitä
tarttumaan iankaikkisen elämän toivoon.
Riemuitkoon koko maa,

Vapahtaja on tullut.

– rukouslause

E Rukoilemme kansojen ja niiden johtajien puolesta.
Varjele heidät vallanhimosta
ja anna heille viisautta toimia niin,
että kaikkien ihmisten olisi hyvä elää.
Rukoilemme sodasta ja väkivallasta kärsivien puolesta.
Muistamme edessäsi vallan väärinkäytön uhreja,
vainottuja ja nälkää näkeviä.
Tee meistä kaikista rauhantekijöitä.
Riemuitkoon koko maa,
Vapahtaja on tullut.

– rukouslause

E Jumala, Isämme,
sinä lähetit Poikasi maan päälle,
ihmiseksi ihmisten keskelle.
Siksi me tuomme sinulle kaikki pyyntömme
veljemme ja Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.
Riemuitkoon koko maa,
Vapahtaja on tullut.

S Amen.

III Ehtoollinen

Kohdat 17–23, ks. messun kaavan kohdat 19–25.

IV Päätös

24. Ylistys

Jos kiitosrukouksena (kohta 23) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.
Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esim. 17: 4 tai 29: 3 tai 35: 4).

Benedicamus

E Kiittäkäämme Herraa!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

*25. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmiä s. 427).

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille

ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähtettäminen

Kehotus lausutaan välittömästi ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää joulun rauha sydämessänne.
Viättäkää siunattua Vapahtajamme syntymäjuhlaa.

26. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana voi olla risti- ja/tai kynttiläkulkue, johon seurakunta tulee mukaan.